

Dosarul nr. 3ra-1359/19

Prima instanță: Judecătoria Drochia, sediul Central (jud: I. Rusu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud: Al. Gheorghieș, A. Toderăș, Eg. Bejenaru)

Î N C H E I E R E

19 octombrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Nina Vascan
Sveatoslav Moldovan

examinând admisibilitatea recursului depus de concurentul electoral Palii Grigore, în cauza de contencios administrativ intentată la contestația depusă de concurentul electoral Palii Grigore împotriva concurentului electoral Sărățeanu Titus, candidați la funcția de primar în satul Pelinia, r-nul Drochia pentru alegerile locale generale din 20 octombrie 2019, terța persoană președintele Consiliului electoral al circumscripției electorale Pelinia nr. 19, Glavan Victoria cu privire la constatarea faptului folosirii în campania electorală a fondurilor financiare și materialelor electorale din surse nedeclarate,

împotriva deciziei din 14 octombrie 2019 a Curții de Apel Bălți, prin care s-a admis apelul depus de concurentul electoral Palii Grigore, s-a casat hotărârea din 10 octombrie 2019 a Judecătoriei Drochia, sediul Central și s-a emis o hotărâre nouă, prin care s-a declarat inadmisibilă contestația depusă de concurentul electoral Palii Grigore

c o n s t a t ă :

La 05 octombrie 2019 concurentul electoral Palii Grigore a depus contestație împotriva concurentului electoral Sărățeanu Titus, candidați la funcția de primar în satul Pelinia, r-nul Drochia pentru alegerile locale generale din 20 octombrie 2019, cu privire la constatarea faptului folosirii în campania electorală a fondurilor financiare și materialelor electorale din surse nedeclarate.

În motivarea contestației a indicat că la 03 octombrie 2019 concurentul electoral Titus Sărățeanu, candidat la funcția de primar al satului Pelinia, r-nul Drochia și persoanele sale de încredere, au distribuit materiale de agitație electorală în favoarea sa, fără indicarea tirajului, datei de tipărire, denumirii tipografiei și a informației privind achitarea din Fondul electoral.

Potrivit informațiilor de care dispune concurentul electoral Titus Sărățeanu a confecționat aceste materiale electorale fără să fie achitate din Fondul electoral.

Conform art. 41 alin. (2) din Codul electoral, finanțarea grupurilor de inițiativă și a campaniilor electorale ale concurenților electorali de către persoane fizice sau juridice se efectuează cu respectarea următoarelor condiții:

- a) concurentul electoral deschide la bancă un cont cu mențiunea „Fond electoral”, transferând în el mijloace financiare proprii, precum și alte mijloace bănești primite în condițiile legii de la persoane fizice cetățeni ai Republicii Moldova ori de la persoane juridice din țară și anunță Comisia Electorală Centrală despre persoana responsabilă de finanțele sale (trezorerul);
- b) contul cu mențiunea “Fond electoral” poate fi deschis și până la înregistrarea concurentului electoral, cu condiția ca orice încasări și cheltuieli de pe acest cont să se facă doar după înregistrarea concurentului electoral;
- i) mijloacele financiare din fondul electoral pot fi utilizate numai după declararea lor la Comisia Electorală Centrală sau la consiliul electoral de circumscripții, în cazul candidaților independenți în alegerile locale.

Potrivit alin. (3) lit. f), g) și h) al articolului 41 din Codul electoral, se interzice finanțarea ori susținerea materială sub orice formă a activității partidelor politice, grupurilor de inițiativă, a campaniilor electorale/concurenților electorali de către: persoanele anonime sau în numele unor terți; persoanele fizice care nu sunt cetățeni ai Republicii Moldova și organizațiile necomerciale, sindicale, de binefacere sau religioase.

Toate cheltuielile pentru campania electorală se efectuează din mijloacele de pe contul cu mențiunea „Fond electoral”.

Reieșind din prevederile art. 43 din Codul electoral, concurentul electoral este obligat să prezinte rapoarte financiare cu indicarea tuturor veniturilor și cheltuielilor de campanie, inclusiv pentru materialele de agitație.

Din prevederile art. 70 alin. (6) din Codul electoral, rezultă că răspunderea pentru conținutul materialelor electorale publicitare, difuzate sau publicate, o poartă concurentul electoral. Fiecare material publicitar trebuie să includă denumirea concurentului electoral, data tipăririi, tirajul materialului și denumirea tipografiei care l-a tipărit.

Conform art. 75 alin. (1) și (5) lit. a) din Codul electoral, persoanele fizice și juridice care încalcă prevederile legislației electorale, împiedică exercitarea liberă a drepturilor electorale ale cetățenilor, împiedică activitatea organelor electorale, poartă răspundere în conformitate cu legislația în vigoare.

Anularea înregistrării se aplică la solicitarea Comisiei Electorale Centrale, iar în cazul alegerilor locale – și la solicitarea consiliului electoral de circumscripții, prin hotărâre judecătorească definitivă care constată: folosirea de către concurentul electoral a fondurilor financiare și materiale nedeclarate sau depășirea cheltuielilor peste plafonul mijloacelor din fondul electoral.

Consideră Pali Grigore că concurentul electoral Titus Sărăteanu, candidat la funcția de primar în satul Pelinia, r-nul Drochia pentru alegerile locale generale din 20 octombrie 2019, a încălcat legislația electorală, folosind în campanie materiale electorale din surse nedeclarate.

A cerut concurentul electoral Pali Grigore admiterea contestației, constatarea faptului folosirii de către concurentul electoral Titus Sărăteanu, candidat la funcția de primar în satul Pelinia, r-nul Drochia pentru alegerile locale generale din 20 octombrie 2019, în campanie a materialelor electorale din surse nedeclarate, precum și adoptarea unei hotărâri, prin care Consiliul electoral al circumscripției electorale Pelinia nr. 19 să solicite instanței de judecată anularea înregistrării concurentului electoral Titus Sărăteanu.

Pe parcursul examinării cauzei, Pali Grigore a completat și a concretizat pretențiile din contestație, solicitând constatarea faptului folosirii de către concurentul electoral Titus Sărăteanu, candidat la funcția de primar în satul Pelinia, r-nul Drochia pentru

alegerile locale generale din 20 octombrie 2019, în campanie a mijloacelor din afara fondului electoral, precum și a fondurilor financiare și materialelor electorale din surse nedecarate.

Prin încheierea din 10 octombrie 2019 a Judecătorei Drochia, sediul Central, a fost atras în proces în calitate de terță persoană Consiliul electoral al circumscripției electorale Pelinia nr. 19.

Prin hotărârea din 10 octombrie 2019 a Judecătorei Drochia, sediul Central, contestația depusă de concurentul electoral Palii Grigore a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia din 14 octombrie 2019 a Curții de Apel Bălți, s-a admis apelul depus de Palii Grigore, s-a casat hotărârea din 10 octombrie 2019 a Judecătorei Drochia, sediul Central și s-a emis o hotărâre nouă, prin care s-a declarat inadmisibilă contestația depusă de concurentul electoral Palii Grigore.

Instanța de apel a motivat decizia că concurentul electoral Palii Grigore contrar art. 22 alin. (2) lit. e) și art. 71 alin. (6) din Codul electoral, nu a respectat procedura de soluționare prealabilă a litigiului pe cale extrajudiciară.

La 15 octombrie 2019 Palii Grigore a depus recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei din 14 octombrie 2019 a Curții de Apel Bălți și a hotărârii din 10 octombrie 2019 a Judecătorei Drochia, sediul Central, cu emiterea unei decizii noi de admitere a contestației.

În motivarea recursului Palii Grigore a invocat ilegalitatea și netemeinicia deciziei instanței de apel, declarând că Curtea de Apel Bălți a examinat cauza superficial, cu interpretarea și aplicarea eronată a normelor de drept material, în special nu a aplicat o legea care trebuia să fie aplicată.

Nu s-a ținut cont de faptul că concurentul electoral Titus Sărățeanu nu era în drept să efectueze donații în perioada electorală întrucât conform art. 43 alin. (7) din Codul electoral, în perioada electorală, partidele politice au dreptul să accepte donații doar direct pe contul Fondului electoral.

Conform art. 74 alin. (6) din Codul electoral, împotriva hotărârii instanței de judecată poate fi depus un apel în termen de o zi de la pronunțare, iar împotriva deciziei instanței de apel – un recurs în termen de o zi de la pronunțare.

Decizia recurată a fost emisă de Curtea de Apel Bălți la 14 octombrie 2019, iar cererea de recurs a fost depusă de Palii Grigore la 15 octombrie 2019, adică în termenul prevăzut de legislația electorală.

La 18 octombrie 2019 prin intermediul poștei electronice a fost expediată în adresa concurentului electoral Titus Sărățeanu copia recursului depus de concurentul electoral Palii Grigore, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, însă intimatul nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv.

Conform art. 73 alin. (7) din Codul electoral, contestațiile depuse la instanțele de judecată se examinează în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și ale Codului administrativ.

Examinând temeiurile recursului depus de concurentul electoral Palii Grigore, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că acesta este inadmisibil, din următoarele considerente.

Conform art. 246 alin. (1) din Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere.

Iar conform alin. (2) din același articol, recursul se declară inadmisibil în special când: a) decizia instanței de apel nu poate fi contestată cu recurs; b) recursul este depus în mod repetat; c) recursul este depus de o persoană neîmputernicită; d) recursul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art. 245 alin. (1); e) motivarea recursului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 245 alin. (2); f) cererea de recurs nu corespunde cerințelor stabilite la art. 244 alin. (2), art. 233 alin. (1) și (2) și art. 234 alin. (2) și recurentul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de Curtea Supremă de Justiție.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că legiuitorul prin expresia „în special” din conținutul normei art. 246 alin. (2) din Codul administrativ, a indicat că temeiurile de inadmisibilitate stipulate nu poartă un caracter exhaustiv, respectiv în alte cazuri prevăzute de lege, pot fi reglementate și alte temeiuri care necesită a fi verificate la etapa examinării admisibilității cererii de recurs.

În această ordine de idei, conform art. 194 alin. (2) din Codul administrativ, în procedura de examinare a cererilor de recurs, hotărârile și deciziile contestate se examinează din oficiu în privința existenței greșelilor procedurale și aplicării corecte a dreptului material.

Așadar, cu trimitere la cele enunțate supra, completul specializat în cauze de contencios administrativ din cadrul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că recursul depus de concurentul electoral Palii Grigore nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 246 alin. (2) coroborat cu art. 194 alin. (2) din Codul administrativ.

Or, argumentele invocate în recursul depus de concurentul electoral Palii Grigore se referă la dezacordul acestuia cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă asupra existenței greșelilor procedurale și aplicării incorecte a dreptului material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, se reține că recursul exercitat asupra deciziilor instanțelor de apel are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității cererii de recurs constă în verificarea faptului dacă recursul se încadrează în cele prevăzute la art. 246 alin. (2) și art. 194 alin. (2) din Codul administrativ.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de concurentul electoral Palii Grigore.

În conformitate cu art. 230, art. 246 coroborat cu art. 194 alin. (2) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios

administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții
Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de concurentul electoral Palii Grigore, se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Nina Vascan

Sveatoslav Moldovan